

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის
სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველო

Sub-department of Ajara Autonomous Republic Education, Culture and Sport Ministry–
Archives Administration

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „სამხრეთ-დასავლეთ საქართველო
(ისტორია, არქეოლოგია, ეთნოლოგია)

პროგრამა, Program

X

International Scientific Conference South- West Georgia (history, archaeology, ethnology)

კონფერენცია ჩატარდება 2023 წლის წ. 27-28 აპრილს, აჭარის ავტონომიური
რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს
საქვეუწყებო დაწესებულება - საარქივო სამმართველოში (ბათუმი,
გორგასალის ქუჩა №126).

The conference will be held on April 27-28, 2023 in Sub-department of Ajara Autonomous
Republic Education, Culture and Sport Ministry– Archives Administration (№126 Gorgasali
str. Batumi)

რეგლამენტი: მომხსენებელს - 15 წუთი
დისკუსიაში მონაწილეებს - 5 წუთი

Time limit: Speaker - 15 minute
Discussants - 5 minute

საორგანიზაციო კომიტეტი:

მაია ივანიშვილი
თამაზ ფუტყარაძე
რამაზ ბოლქვაძე
ბესიკ ბაუჩაძე
ანზორ თხილაიშვილი
ნატო ქიქავა
ციცი ცინცაძე

Organizing Committee:

Maia Ivanishvili
Tamaz Phutkaradze
Ramaz Bolkvadze
Besik Bauchadze
Anzor Tkhilaishvili
Nato Kikava
Tsitsi Tsintsadze

27 აპრილი, 2023 წელი

10⁰⁰ – 10⁵⁰ კონფერენციაში მონაწილეთა რეგისტრაცია

11⁰⁰ კონფერენციის გახსნა - **მაია ივანიშვილი** - *საქართველოს უფროსი*

მისალმებები

April 27, 2023

11⁰⁰ – 10⁵⁰ registration of conference participants

11⁰⁰ Opening of the conference – **Maia Ivanishvili** – *head of Archives Administration*

Welcome speeches

პლენარული სხდომა

Plenary Session

საკონფერენციო დარბაზი, 11⁴⁰-13.00

Conference hall 11⁴⁰-13.00

1. **თამაზ ფუტყარაძე, ციური ქათამაძე** (ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბათუმი)
*აჭარის ცენტრალური სახელმწიფო არქივის
ჩამოყალიბების ისტორიიდან*
Tamaz Phutkaradze, Tsiuri Katamadze (Shota Rustaveli State University, Batumi)
*From the history of the establishment of the Central State
Archive of Ajara*
2. **გაბრიელა ბელოვა, ნიკოლაი მარინი** („ნეოფიტ რილსკის უნივერსიტეტი, ბლაგოევგრადი, ბულგარეთი)
*ბულგარეთი-საქართველო: დიპლომატიური
ურთიერთობების ოცდაათი წელი და
მრავალსაუკუნოვანი კულტურული და ისტორიული
კავშირები*
Gabriela Belova Nikolay Marin (Vice-Dean of Law and History Faculty, South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad, Bulgaria)
**BULGARIA-GEORGIA: THIRTY YEARS OF DIPLOMATIC
RELATIONS AND CENTURIES-OLD CULTURAL AND
HISTORICAL TIES**
3. **ელგუჯა მეძმარიაშვილი** (საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია, თბილისი)
*საჰაერო-კოსმოსური დაცვის სისტემა და მისი, განსხვავებული და
მიზნობრივი კონფიგურაციით, ორბიტული კომპლექსის შექმნის
აუცილებლობა საქართველოში*

Elguja Medzmariashvili (Georgian National Academy of Science, academician,
general-mayor, Tbilisi)

*Necessity of creation orbital complex and air-space protection system with its
different, targeted configuration in Georgia*

შესვენება: 13.00-14.00 სთ.

Break: 13.00-14.00

27 აპრილი, 2023 წ.

April 27, 2023

სექცია I; Section I

საკონფერენციო დარბაზი: 14⁰⁰-18⁰⁰

Conference hall: 14⁰⁰-18⁰⁰

სექციის ხელმძღვანელები: *ოთარ გოგოლიშვილი*

ლუბა ლისკი

Moderators: Otar Gogolishvili

Luba Liski

1. *ოთარ გოგოლიშვილი* (ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი, ბათუმი)

გამოჩენილი პიროვნება და საზოგადო მოღვაწე გრიგოლ გურიელი
Otar Gogolishvili (Shota Rustaveli State University, Batumi)

Grigol Guriei, a prominent personality and public figure

2. *მარიამ მარჯანიშვილი* (სახელმწიფო ისტორიული მუზეუმი, ქუთაისი)

„თეთრი გიორგის“ ლიდერის პოლიტიკური კრედო

Mariam Marjanishvili (State Historical Museum, Kutaisi)

The political credo of the leader of "Tetri Giorgi"

3. *ლუბა ლისკი* (ჰელსინკის უნივერსიტეტი)

*ქალის მიმართ ამბივალენტური დამოკიდებულების ანალიზი კომის ხალხის
ტრადიციულ კულტურაში*

Lubov Liski (Helsinki University)

Polluting and respected: an analysis of the ambivalent attitude towards a woman
in the traditional culture of the Komi people

4. *უჩა ოქროპირიძე* (ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი, ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტი, ბათუმი)

დეპორტირებულთა რეპატრაციის „დაწყება“ და მასთან

- დაკავშირებული პრობლემები**
Ucha Okropiridze (Shota Rustaveli State University, Niko Berdzenishvili Institute, Batumi)
- The „start” of repatriation of deportees from Meskheta da related problems*
5. **ლევან ჯიქია** (საქართველოს ეროვნული არქივი, თბილისი)
აკადემიკოს ივანე ჯავახიშვილის გამოუქვეყნებელი ნაშრომი „აჭარისტანი“
Levan Jikia (National Archives of Georgia, Tbilisi)
Academician Ivane Javakhishvili's unpublished work „Ajaristani”
6. **ია ღადაუა, ნანი კიკნაძე** (ლიტერატურის მუზეუმი, თბილისი)
ფაქტები აჭარის სამშობლოში დაბრუნების ისტორიიდან
(ლიტერატურის მუზეუმში დაცული რამდენიმე
ხელნაწერის მიხედვით)
Ia Ghadua, Nani Kiknadze (Museum of Literature, Tbilisi)
Facts from the history of Ajara's return to its homeland
(according to several manuscripts preserved in the Museum of
Literature)
7. **გურამ ხიმშიაშვილი** (მუსტაფა იაკუთ) (ქართული კულტურის ცენტრი, სტამბოლი)
Guram Khimshiashvili (Mustafa Iakuti) (Georgian Culture Center, Istanbul)

27 აპრილი, 2023

სექცია II. Section - II

დარბაზი II, Hall II, 14⁰⁰-18⁰⁰

სექციის ხელმძღვანელები: *თინა იველაშვილი*
რუსუდან კობრავა

Moderators: Tina Ivelashvili
Rusudan Kobrava

1. **თინა იველაშვილი** (სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ახალციხე)
ქართული ოჯახური ტრადიციები, როგორც ეროვნული
ღირებულება
Tina Ivelashvili (Samtskhe-Javakheti State University, Akhaltsikhe)
Georgian family traditions as a national value
2. **შორენა მახარაძე** (ხარიტონ ახვლედიანის მუზეუმი, ბათუმი)
ქალის ტრადიციული სამოსი აჭარაში
Shorena Makharadze (Khariton Akhvlediani Museum, Batumi)

Woman's traditional clothes in Ajara

3. რუსუდან კობრავა (ხარიტონ ახვლედიანის მუზეუმი, ბათუმი)
ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე გომანი
Rusudan Kobrava (Khariton Akhvlediani Museum, Batumi)
Nikoloz Gomani
4. გიორგი ბაციკაძე (აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტო, ბათუმი)
ბრძოლა ქართული ენის წინააღმდეგ და 1977-1978 წწ. საკონსტიტუციო ცვლილებები
Giorgi Batsikadze (Cultural Heritage Protection Agency of Ajara, Batumi)
The struggle against the Georgian language and 1977-1978 constitutional amendments
5. ნესტან სულავა (ივანე ჯავახიშვილისა და ახალციხის სახელმწიფო უნივერსიტეტები, თბილისი, ახალციხე)
„წმ. აბიბოს ნეკრესელის წამების“ კოდიკოლოგიურ-ტექსტოლოგიური შესწავლისათვის
Nestan Sulava (Ivane Javakhishvili and Akhaltsikhe State Universities, Tbilisi, Akhaltsikhe)
St. For the codicological-textological study of the Martyrdom of Abibos Nekreseli
6. ლელა სარალიძე (რეგიონალური კვლევის ინსტიტუტი, თბილისი)
პოლიტიკური სიტუაცია ბათუმის ოლქში დიდი ბრიტანეთის მმართველობის პერიოდში (1918-1920 წწ.)
Lela Saralidze (რეგიონალური კვლევის ინსტიტუტი, თბილისი)
political situation in Batumi region during British rule (1918-1920)
7. თინა ჯაბადარი (ეროვნული არქივი, თბილისი)
ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოებისა და ზაქარია ჭიჭინაძის როლი სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს მოსახლეობის ეროვნული იდენტობის აღქმაში

Tinatin Jabadari (National Archives of Georgia, Tbilisi)

A society spreading literacy among Georgians and Zakaria Chichinadze's role in the perception of the national identity of the population of south-western Georgia.

Discussion

27 აპრილი, 2023

სექცია III. Section - III

დარბაზი III, Hall III, 14⁰⁰-18⁰⁰

სექციის ხელმძღვანელები: გურამ ჩხატარაშვილი

კახა ქამადაძე

Moderators: Guram Chkhatarashvili

Kakha Kamadadze

1. *ემზარ კახიძე, თამარ შალიკაძე* (არქეოლოგიური მუზეუმი, ბათუმი)
ახალი არქეოლოგიური აღმოჩენები ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტში
(სოფელი ზანაკიძეები, სატეხია)
Emzar Kakhidze/Tamar Shalikadze (Archaeological Museum, Batumi)
New discoveries in Khelvachauri municipality (village Zanakidzeebi, Satekhia)
2. *გურამ ჩხატარაშვილი* (არქეოლოგიური მუზეუმი, ბათუმი), *ვალერი მანკო*
(უკრაინის მეცნიერებათა აკადემიის არქეოლოგიის ინსტიტუტი, კიევი)
რეზო ტაკიძე (ქობულეთის მუზეუმი)
ქვის ინვენტარის ტექნოლოგიური და ტიპოლოგიური ანალიზი ქობულეთის
კულტურის ძეგლებიდან

Guram Chkhatarashvili (Archaeological Museum, Batumi)
Valery Manko (Institute of Archeology of the Academy of
Sciences of Ukraine)
Rezo Takidze (Kobuleti Museum)
Technological and typological analysis of stone industry
from Kobuleti culture sites
3. *კახაბერ ქამადაძე* (შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბათუმი)
ბეშუმის „ნაქალაქარი“ (ინტერდისციპლინური კვლევა)
Kakhaber Kamadadze (Shota Rustaveli State University, Batumi)

The beshumi settlement-sites
4. *მერაბ მეგრელიშვილი* (ბსუ-ს ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტი, ბათუმი)
გზები და ხიდები აჭარაში (XIX საუკუნე)
Merab Megrelishvili (Niko Berdzenishvili Insitute, Batumi)
Roads and bridges of Ajara in 19 s
5. *ცირა მესხიშვილი* (სამცხე-ჯავახეთი სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
ახალციხე)
გვიან შუასაუკუნეების ახალციხური აბანოები
Tsira Meskhishvili (Samtskhe-Javakheti State University, Akhaltsikhe)
Late Midcenturies Akhaltsikhian baths
6. *ჯემალ კარალიძე, მალხაზ ჩოხარაძე* (შოთა რუსთაველის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი, ბათუმი)
აფხაზთა პირველი დასახლებები აჭარაში

Jemal Karalidze/Malkhaz Chokharadze (Shota Rustaveli State University, Batumi)

The first Abkhazians settlements in Ajara

28 აპრილი, 2023 წ.

April 28, 2023

საკონფერენციო დარბაზი, 11⁰⁰-14⁰⁰

Conference Hall, 11⁰⁰-14⁰⁰

სექციის ხელმძღვანელები: ნანი ფუტკარაძე
მარინე ჯინჭარაძე

Moderators: Nani Phutkaradze

Marine Jincharadze

1. ნანი ფუტკარაძე (შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბათუმი)
მუჰაჯირთა შთამომავლების ზეპირი ისტორიები
Nani Phutkaradze (Shota Rustaveli State University, Batumi)
Oral histories of the descendants of the Muhajirs
2. ციური ქათამაძე (შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი)
იერუსალიმში ქართველთა უფლებების დაცვის ისტორიიდან
Tsiuri Katamadze (Shota Rustaveli State University, Batumi)
From the history of protecting the rights of Georgians in Jerusalem (according to Ottoman documentary sources)
3. ელზა ფუტკარაძე (ბსუ-ს ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტი, ბათუმი)
არტაანის მხარის ფოლკლორულ-დიალექტოლოგიური პორტრეტი
კონსტანტინე ოდიშარიას არტაანში მოგზაურობის დღიურების მიხედვით
Elza Phutkaradze (Niko Berdzenishvili Institute, Batumi)
Folk-dialect portrait of Artaani by Konstantine Odisharia travel in Artaani
4. მარინა ჯინჭარაძე (ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბათუმი)
რენესანსული ეპოქის ჰუმანისტური მსოფლმხედველობა და მისი როლი ახალი ესთეტიკური იდეალის ჩამოყალიბების საქმეში
Marina Jincharadze (Shota Rustaveli State University, Batumi)
A new ideal of a person in painting and its connection with humanism world view of Renaissance period
5. მერაბ ფუტკარაძე (შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბათუმი)
აჭარის მოსახლეობის ეროვნული სტრუქტურის ისტორიულ-გეოგრაფიული თავისებურებები
Merab Phutkaradze (Shota Rustaveli State University, Batumi)
Historical-geographic features of the national structure of the population of Ajara
6. ნაილე მიქელაძე (ბსუ-ს ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტი, ბათუმი)
ისტორიული რეალიები ასლან მიქელაძის პირადი არქივიდან
Naile Mikeladze (Niko Berdzenishvili Institute of Batumi Shota Rustaveli State University)

*Historical Realities from the Personal Archive of Aslan
Mikeladze*

დისკუსია

კონფერენციის შედეგების შეჯამება.

Discussion

Summing up of the results of conference